

Előszó helyett

Még nagyon kicsi gyermek lehettem, amikor Borzontnak a bucsini oldalán a Kerek-erdő melletti tisztáson kaszáltunk. Mármint édesapám, mert én csak olyan „vízhordó” szerepet tudtam betölteni. Nos, ekkor történt meg, amikor a forrásról hordtam a vizet. A forrás az erdő szélén álló fenyőfa tövéből buzgott elő. Olyan hideg volt a vize, hogy csak kortyolgatva lehetett inni belőle.

Egy alkalommal otthagytam a vizeskorsót a forrásnál és elindultam kikélni, mi is lesz a forrás vizével, hová tűnik el. Bátortalanul indultam el, mint a forrásból kibuggyanó víz, de minél távolabb kerültem a forrástól, annál jobban felbátorodtam. Néhány száz méter után a domb közepén volt még egy forrás, annak a vize is belefolyt az „én” csermelyembe – vagy talán ez folyt bele abba? – és így már kissé nagyobbá válva gyorsabban szalad le a tövénél szintén fakadt egy találkozott „csermelyem” Kis-patakként indultak szaladtak a Borzont

Sok időt eltölthettem amikor magamhoz tértem küldött édesapám, hiába korsó már nem volt ott.

Szomorúan mentem hogy bejelentsem – elvénem mondhattam, ellop-még nem loptak. Amíg mondjak édesapámnak, hetőt, már oda is értem. örömemre a korsó ott volt sen vágott rendben.

Magyarázkodás zésemet és utána azt foglalva:

– Édesapám, én születésvidékét, de még a Kis-patak igazi forrása. melyik az?

– Mi azt mondjuk, ta édesapám nyugodtan, szédék pedig, hogy az ő ez is, az is. Ám, ha tudnók akkor is kérdéses lenne honnan gyűl bele a víz? meghatározni.

MAROSSZENTGYÖRGY

Maros mellett van egy falu,

ahol senki se szomorú;

remek itt mindenki kedve –

olykor mégis szívrepesve

száll imájuk fel az égbe.

Szent elődeiket kéri,

zeng kérésük földtől éjig: -

egyetértés lakjék náluk.

nyugodt élet legfőbb vágyuk,

teremjen e földön béke!

György, a földművesek öre

örökké legyen őrzője.

rontást tőle messze üzzön,

győzzön érte vízen-tűzön.

1999. március 3.

völgybe. Itt egy égerfa forrás. Annak a vize is vizével és a völgyben már együtt, amíg bele nem patakába.

tem felderítő utamon, mert és eszembe jutott, miért is szaladtam a forráshoz: a

tem vissza édesapámhoz, szítettem a korsót. Azt ták, mert akkoriban felénk azon töprengtem, mit is hogy mentsem a ment-Nagy csodálkozásomra és édesapám mellett a fris-

helyett elmondtam felfede-kérdeztem mindent össze-

végigjártam a Kis-patak mindig nem tudom, melyik Édesapám mit gondol,

ez a mi forrásunk – mond-harag nélkül – , szom-forrásuk. Én azt mondom: is pontosan, melyik az, hogyan forrik a forrás, Az eredetét, fiam, nehéz

Általában azért kérdezzük, hogy kérdésünkre választ kapjunk. Néha van úgy, hogy a kérdésben már szinte fel lehet fedezni a feleletet is.

Kérdező emberek vagyunk. Ki ne kérdezett volna már rá őseire: kik voltak a dédszülők, ükszülők, szép szülők és így tovább.

Vannak, akik családjukat akár néhány évszázadra is vissza tudják vezetni. Egyszer számukra is megszakad a szál, amelyen elindultak. És nem csak az egyén életében van ez így, hanem faluközösségekkel, népekkel is. Gyermek koromban édesanyámtól tanultam egy verset Árpád apánkról és abban az eredetről ezt írja szerző: „Ám, de eredete mély homályba vonva.”

Legtöbb falu eredetéről is elmondható ez, miként Marosszentgyörgy eredetéről: „Az eredetet nehéz meghatározni”, mert „eredete mély homályba vonva.” Indulhatunk az erek mentén a forrásokig (és Marosszentgyörgyön szó szerint is, hisz a község területén mintegy harminc forrás található), de a forrásvidéken elakadunk. Kik voltak az első lakói? Mikor lett település? Hogyan éltek? ... olyan kérdések, amelyeket hitelesen megválaszolni források híján alig lehet. Csupán feltételezni és következtetni lehet.

2004-ben a Borsó-földön – amely valaha a katolikus egyház tulajdona volt és amelyen 1992-ben 1,5 ha területet visszakaptunk – egy mély árkot ástak, hogy az összegyűlő vizet belevezessék a templom alatti (száraz) patakba. Ekkor az 1,5 – 2 m. mély árokból 1 - 1,2 m. mélységből rengeteg cseréptörmelék, cserépedény darab és olyan „gyöngyszemek” kerültek elő, amelyhez hasonlót a Svédországi Viking Múzeumban láttam 2006-ban. Ott pedig azt állítják, hogy azokat a „technikai eszközöket” Kr.e. 1500-2000 táján használták a szövészetben.

Ha így van, és ha szabad párhuzamot vonni a két egymástól egészen eltérő „kultúra” között, akkor akár arra is következtethetünk, hogy Marosszentgyörgy területén már Kr. e. 1500-2000 körül szálláshely, „falu” létezett. Ki nem ismeri a mondást: „Minden állítás annyit ér, amennyire bizonyítható.”

Marosszentgyörgy vonatkozásában az 1332-es év olyan, mint az emberi nem számára Ádám és Éva a Szentírásban – végső soron tőlük származunk. Bárki ír községünkről, arra törekszik, hogy valamiként „visszaküzdje” múltját 1332-ig és akkor már „nyeregben” érzi magát.

Már pedig, ha valakinek joga van erre a „bűvös számra” hivatkozni, akkor mindenképp előtt a helyi róm. Kat. egyháznak van, mert az évszám épp rá(nk) vonatkozik: – 1332-ben virágzó katolikus egyházközségként létezett!

Ma divatba jött a falumonográfia írás. Mindenki, aki hozzáfog, saját elgondolása, tudása, ízlése(szándéka) szerint rendszerezi és adja közre a meglévő forrásanyagot. Marosszentgyörgyről is szerettek volna monográfiát megjelentetni. Néhány megbuzdulásról magam is tudok. Az egyházközségről Szabó Edit készített egy szakdolgozatot 1996-ban és Ilarie Gheorge Opreș néhány kiadványt jelentetett meg a község múltjáról különböző szempontok szerint feldolgozva.

Jelen kiadvány nem akar monográfia lenni. „Műfaját” nem is tudom pontosan meghatározni: szemelvényes áttekintés, tallózás a múltból, hézagos visszatekintő... Részletesebb, gazdagabb, színvonalasabb...lehetett volna. Talán. De elindulásnak, kiindulópontnak mindenképp megfelel.

Itt kérek szíves elnézést töredék-voltáért, gyengeségeiért.

Hasznos észrevételeikkel, adataikkal, javaslataikkal a következőkben „kerekebbé” tehető.

Megjelenésének három indító oka van:

I. 1332-2007, vagyis az első írásos feljegyzés az egyházközségről (és így a faluról), amely szerint 675 évvel ezelőtt biztosan létezett;

II. 1731-2006, a templom javításának és újraszentelésének, az egyházközség újraszervezésének 275. évfordulója;

III. 1936-2006, a plébánia építésének, az egyházközség önállósodásának 70. évfordulója.

Kezdetben 2006 végére terveztem megjelenését, de így a maga egészében benne lehet a tavalyi év is.

Tisztelegni szeretnék jelen összeállítással a múlt és a jelen előtt úgy, hogy valamit nyújtsak a jövő számára is. Én hiszek a jövőben akkor is, ha néha úgy néz ki, csak tengődünk a múlt romjain.

Istennek hála, az egyházközség 70 évéből egy negyedét (1990-2007) ebben az egyházközségben élhettem meg. Ez alatt a 17 év alatt hatottunk egymásra: az egyházközség/község rám, én az egyházközségre/községre. Hiszem, e kölcsönhatás nem volt rossz és hiábavaló.

Szeretettel ajánlom e kis „ízeltőt” mindazoknak, akik érdeklődnek a múlt, Marosszentgyörgy (nemcsak) katolikus múltja és jelene iránt.

Köszönöm testvéreimnek, amiért hozzájárultak, hogy személyes adataikkal gazdagítva jelenhessen meg e kiadvány. *Adataikat senki semmilyen más célra nem használhatja fel!*

Köszönöm néhai elődömnek, Ft. Páll Dénes plébános atyának hátrahagyott jegyzetét, melyet pár évvel ezelőtt sikerült megszereznem hagyatékából, ismerősöm révén.

Köszönöm közvetlen munkatársaimnak: Balázs Éva Néninek 16 évnyi háziasszonyi igyekezetét, (Szabó) Szántó Editnek templomgondozói-titkári és Simon Kinga kántornőnek 11 évi szolgálatát.

A múlt, a jelen és a jövő, legyen minden Isten nagyobb dicsőségére, egyházközségünk és népünk javára!

Tisztelettel és szeretettel
Baricz Lajos.